

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Sîrbu Violeta în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Călărași din 25 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui

***Morari Timofei Ion**, născut la 15.05.1960, originar din r-nul Călărași, sat. Sipoteni, domiciliat în r-nul Călărași, sat. Selișteea Nouă, str. Ștefan cel Mare 12.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 28.03.2016 – 25.06.2016 (prima instanță);

2. 13.07.2016 – 21.09.2016 (instanța de apel);

3. 02.12.2016 – 18.01.2017 (instanța de recurs ordinar).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 25 iunie 2016, Morari Timofei a fost condamnat în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, iar conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată a fost adăugată parțial pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Călărași din 22.01.2016 și lui Morari Timofei i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 1 an și 2 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Morari Timofei în perioada anilor 2015-2016, sistematic a aplicat violență asupra soției sale, Morari Aglaia, cu care locuiește împreună în aceeași gospodărie situată în r-nul Călărași, sat. Selișteea Nouă, str. Ștefan cel Mare 12, exprimată prin numirea cu cuvinte necenzurate și amenințări, care au cauzat suferințe fizice și psihice acesteia.

La data de 23.01.2016, aflându-se la domiciliul său situat în sat. Selișteea Nouă, str. Ștefan cel Mare 12, r-nul Călărași, fiind în stare de ebrietate, a numit-o cu cuvinte necenzurate pe soția sa, Aglaia Morari, a îmbrâncit-o și a lovit-o cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale ușoare sub formă de excoriații pe frunte, echimoze pe față și comoție cerebrală fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 24 D din 22.02.2016.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Diaconov Vladimir în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Morari Timofei.

În motivarea apelului a invocat:

- condamnarea este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu se bazează pe probe directe și concludente, ce ar dovedi vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate;

- instanța nu a ținut cont de declarațiile martorilor Adam I., Știrbu V., Reaboi V., Rîpă V. și Radu T., care au confirmat faptul că inculpatul nu a lovit-o pe soția sa, Morari A., la 23.01.2016, ora 22.00, deoarece dânsul la data respectivă s-a aflat la Adam I. acasă toată ziua și la orele 22.00 a plecat să înnopteze la Știrbu V., unde s-a aflat până a doua zi dimineața, iar drumul de la Adam I. care duce la Știrbu V. nu trece prin preajma gospodăriei inculpatului. Totodată, martorii au confirmat că din gospodăria lui Adam I. prin grădina sa nu este posibil de a ajunge direct în gospodăria lui Morari T., deoarece sunt grădini ale altor gospodari, o râpă cu noroi care nu poți să o treci. Mai mult, nici colaboratorii de poliție care au ieșit la fața locului și care au cercetat gospodăria după așa numitul incident, nu au confirmat faptul existenței cărorva urme în gospodăria lui Timofei Morari. Astfel, polițistul de sector, V. Spinei, a declarat că careva urme prin grădină pe unde ar fi putut să vină Morari Timofei acasă în seara de 23.01.2016 nu s-au depistat;

- instanța de fond nu a dat o apreciere critică declarațiilor lui Morari Aglaia, care la urmărirea penală a declarat că la data de 23.01.2016, în jurul orelor 22.00 a ieșit afară pînă la baie și la ieșire în curte a auzit gălăgie în construcția adiacentă a casei, unde de obicei dormea Morari Timofei. Apropiindu-se de construcție să vadă ce se întâmplă, din interior a ieșit inculpatul și fără să spună ceva a lovit-o cu pumnul după cap, unde ea a căzut jos, iar în ședința de judecată Morari A., a declarat că când a ieșit afară ea a fost lovită de soț lângă poarta ce vine din grădină. Astfel, divergențele menționate instanța nu le-a apreciat și nu a clarificat locul, împrejurările și fapta imputată inculpatului;

- instanța nu a ținut cont de prevederile art. 8 Cod de procedură penală, că toate dubiile urmau a fi tratate în favoarea inculpatului;

- în cadrul cercetării judecătorești partea vătămată a declarat că nu a fost numită de către inculpat cu cuvinte necenzurate, doar a fost lovită, astfel instanța a constatat eronat că Morari Timofei a numit-o pe Morari Aglaia cu cuvinte necenzurate, acțiuni, care nu au fost probate în instanță și sunt niște constatări incorecte ale organului de urmărire penală;

- instanța nu a ținut cont de declarațiile martorilor acuzării Burghelea L., Străinu V. și Buruian Tamara, conținutul cărora contravine declarațiilor părții vătămate, martorii nu au văzut ca inculpatul să o fi lovit pe partea vătămată. Depozițiile acestor martori au fost puse la baza sentinței de condamnare, dar depozițiile martorilor apărării care confirmă că Morari T. era la ei în oșpeție au fost ignorate de către instanță;

- instanța neîntemeiat a încasat de la inculpat cheltuieli judiciare în sumă de 80 lei, deoarece acestea sunt suportate de către stat, pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate întru aprecierea gradului gravității vătămarilor corporale și calificării corecte a acțiunilor inculpatului.

3.1. În cadrul ședinței instanței de apel, partea apărării și-a schimbat poziția, inculpatul a recunoscut vina în cele incriminate, solicitând casarea sentinței și stabilirea unei pedepse mai blânde.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016, pronunțată integral la 12 octombrie 2016, apelul declarat de avocat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. Instanța de apel și-a motivat soluția prin aceea, că prima instanță a apreciat probele în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, corect a calificat acțiunile

inculpatului conform învinuirii formulate, just a stabilit vinovăția acestuia și anume prin declarațiile părții vătămate Morari A., ale martorilor Burghilea L., Străinu V., Adam I., Știrbu V. și Buruian T., cât și prin materiale cauzei.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a conchis că, de către instanța de fond s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 16, 61, 75 Cod penal, astfel inculpatului fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă sub formă de închisoare.

5. Hotărârile judecătorești sînt atacate cu recurs ordinar de avocatul Sîrbu Violeta în numele inculpatului, la 17 noiembrie 2016, care solicită casarea acestora, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

În argumentarea recursului, se indică că instanțele judecătorești i-au aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră, care nu este proporțională și echitabilă în raport cu scopul pedepsei penale, inculpatul a recunoscut vina, s-a căit de cele săvârșite, considerând că în privința ultimului poate fi aplicată o pedeapsă non-privativă de libertate.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului, solicitând declararea inadmisibilității acestuia, din motiv că pedeapsa stabilită este echitabilă și în această parte nu au fost comise erori de drept.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat, în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, instanța de recurs statuează că potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sunt în drept să declare recurs ordinar, însă, pentru ca acesta să poată fi obiect de examinare în ordinea recursului ordinar, el trebuie să fie declarat în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, care este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Totodată, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei rezultă, că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 21.09.2016 în prezența procurorului, avocatului Sîrbu V. și inculpatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată și ei au fost înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate – 12.10.2016 (f.d. 181-184).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data de 12.10.2016, decizia instanței de apel a fost pronunțată integral, copia fiind înmănată și primită de inculpat (f.d. 184, 198).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, termenul de declarare a recursului începe să curgă de la 13.10.2016 și expira la 14.11.2016, însă, avocatul a declarat recurs la data de 17.11.2016 (f.d. 208), adică după expirarea termenului prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

În concluzia celor expuse, rezultă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. Mai mult, fiecare participant la proces singur trebuie să țină cont de termenii de atac, în cadrul examinării cauzei în procesul penal.

Din considerentele relevate, Colegiul penal conchide, că recursul înaintat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Sîrbu Violeta în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Morari Timofei Ion*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru